

Datum
2020-04-17
Vår referens
Stefan Nord
Lokalsamordnare
Stefan.Nord@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Ansökan om medel för granulatutfasning FRI-2020-1107

Sammanfattning

Kommunfullmäktige i Malmö stad fattade 2016-04-28 beslut om att verka för en utfasning av mikroplast genom, om möjligt, ersätta med alternativa miljövänligare lösningar och produkter. Representanter från fastighets- och gatukontoret, fritidsförvaltningen, förskoleförvaltningen, grundskoleförvaltningen och serviceförvaltningen under ledning av miljöförvaltningen har undersökt hur de medel som finns avsatta för åtgärder för att stoppa utsläppen av plast från konstgräsplaner i kommunstyrelsens anslag till förfogande i Malmö stads budget 2020 skulle kunna prioriteras. Fritidsförvaltningen ansöker om 1 100 000 kronor ur kommunstyrelsens anslag för förfogande för åtgärder som ska verka för en utfasning av mikroplast från konstgräsplaner och gummiasfalt.

Förslag till beslut

1. Fritidsnämnden beslutar föreslå kommunstyrelsen besluta att ur kommunstyrelsens anslag till förfogande 2020, avropa 1 100 000 kronor för fritidsnämndens genomförande av åtgärderna inköp av blåsmaskiner samt installation av sarger runt fyra konstgräsplaner, som ska verka för utfasning av mikroplast från konstgräsplaner och gummiasfalt.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse fritidsnämnden 200507

Beslutsplanering

Fritidsnämndens ordförandeberedning 2020-04-21

Fritidsnämndens Arbetsutskott 2020-04-29

Fritidsnämnden 2020-05-07

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Ärendet

Konstgräsplaner med granulat behöver ersättas eftersom de bidrar till spridning av mikroplast. Granulatet följer med i samband med snöröjning, i fotbollsspelarnas kläder och skor och hamnar utanför planerna och följer med dagvattnet. Man har sett att även slitage av granulat i platsgjutet format, så kallat gummiasfalt, som används som fallskydd på förskolgårdar, grundskolegårdar och lekplatser, sprids till miljön.

Kommunfullmäktige i Malmö stad fattade 2016-04-28 beslut om att uppdra åt de nämnder som handlar upp och hanterar mikroplastprodukter inom sin verksamhet att verka för en utfasning genom att ersätta med alternativa miljövänligare lösningar och produkter vart det finns möjlighet. Som ett led i uppfyllandet av beslutet antogs 2019 en handlingsplan för utfasning av konstgräsplaner med granulat, anläggningar med platsgjutet granulat och konstgräs utan granulat i Malmö stads verksamheter.

För att kunna fasa ut konstgräsplaner med granulat, anläggningar med platsgjutet granulat och konstgräs utan granulat krävs att Malmö stad anlägger och testar olika alternativa material. När det gäller konstgräsplaner med granulat finns det idag inte något fullgott alternativt material som kan erbjuda samma mängd nyttjandetimmar för utövarna. Det finns idag inte heller ett fullgott ersättningsmaterial till platsgjutet granulat som uppfyller de tillgänglighetskrav som finns på förskolegårdar, grundskolegårdar och lekplatser eller till tak och balkonger där alternativ som sand och gräs inte kan användas. Samtidigt som tester av olika alternativa material pågår är det av stor vikt att Malmö stad arbetar förebyggande med att minska spridning av mikroplast från redan befintliga anläggningar.

Arbetet bidrar till Malmö stads miljömål, kommunfullmäktigas beslut angående utfasning av mikroplast, det regionala arbetet med miljömålen, det nationella miljö kvalitetsmålet Giftfri miljö samt FN:s globala hållbarhetsmål, främst mål 3 Hälsa och välbefinnande, mål 6 Rent vatten och sanitet, mål 11 Hållbara städer och samhällen, mål 12 Hållbar konsumtion och produktion och mål 14 Hav och marina resurser.

Förslag till prioriterade åtgärder och tester finansierade av kommunstyrelsens anslag till förfogande

Fastighets- och gatukontoret, fritidsförvaltningen, förskoleförvaltningen, grundskoleförvaltningen, miljöförvaltningen och serviceförvaltningen undersökt hur de medel som finns avsatta för att stoppa utsläpp av mikroplast från konstgräsplaner i kommunstyrelsens anslag till förfogande i Malmö stads budget 2020 skulle kunna prioriteras vad gäller åtgärder. Vid prioritering av åtgärder har förvaltningarna valt åtgärder där spridning av mikroplast från befintliga ytor kan minska och där kunskap om ersättningsmaterial är låg och det finns ett behov av att prova nya. Följande förslag till prioriterade åtgärder och tester har tagits fram:

1. Inköp av blåsmaskiner

Vid skötsel av konstgräsplaner används maskiner där granulat fastnar. För att minska risken att maskinerna tar med sig granulatet ut från planerna har fritidsförvaltningen för avsikt att köpa in sju till åtta blåsmaskiner. Dessa kan användas för att blåsa bort granulat från maskinerna innan de lämnar planerna. Fritidsnämnden genomför ansökan av medel.

Kostnad: 100 000 kronor

2. Installera sargar runt konstgräsplaner

För att minska risken för att granulat sprids utanför konstgräsplanerna kan sargar installeras runt planerna. En hel del konstgräsplaner i Malmö har redan sargar men fler behöver få dessa installerade. Fritidsförvaltningen har för avsikt att genom att ansöka om medel för sargar skynda på processen och installera ytterligare fyra sargar under 2020. Fritidsnämnden genomför ansökan av medel.

Kostnad: 1 000 000 kronor

3. Inventering och tvätt av ytor med platsgjutet granulat

Inventeringen är tänkt att genomföras på stadens samtliga ytor med platsgjutet granulat (förskolor, skolor, lekplatser och fritidsanläggningar). Syftet är att samla in information om skicket på de ytor som finns i staden för att framöver kunna prioritera en utfasning. Under inventeringen kommer test av fallskydd att genomföras på en del av ytorna. Mellan granulaten i ytor med platsgjutet granulat samlas smuts vilket minskar dämpningen och fallskyddet. En tvätt kommer därför genomföras på ytor som är i behov av det. Tvätt och inventering genomförs gemensamt av fastighets- och gatukontoret, förskoleförvaltningen, grundskoleförvaltningen och serviceförvaltningen. Servicenämnden och Fastighets- och gatukontoret genomför ansökan av medel.

Kostnad: 1 100 000 kronor

Totalt beräknas ovanstående åtgärder kosta 2 200 000 kronor.

Barnkonventionen

Barnkonventionen har beaktats vid handläggningen av detta ärende på följande sätt:

Åtgärderna och testerna är till viss del inriktad på barn och unga eftersom de till stor del är nyttjare av ytorna som berörs och frågor som rör lek och fritid samt tillgänglighet har tagits i beaktning.

Förslaget har utarbetats av: Elin Strömberg, utredningssekreterare, grundskoleförvaltningen, Filip Svensson, projektsamordnare, förskoleförvaltningen, Izabella Arwidson, projektledare, miljöförvaltningen, Jenny Denker, markförvaltare, serviceförvaltningen, Jörgen Brandt, projektledare, grundskoleförvaltningen, Petra Bengtsson, landskapsarkitekt, fastighets- och gatukontoret, Stefan Nord, lokalsamordnare, fritidsförvaltningen och Turi Knudsen, markförvaltare, serviceförvaltningen.

Samråd har skett med Olof Liungman, avdelningschef, miljöförvaltningen och Thomas Sterner, avdelningschef fritidsförvaltningen.

Ansvariga

[Här kommer namnet på de chefer som i systemet har godkänt ärendet inför nämnd att hämtas in automatiskt. Du behöver bara skriva något under denna rubrik om du INTE kommer att få ärendet godkänt digitalt.]